

Pobresa a la ciutat de Tarragona

Àngel Belzunegui, professor titular de Sociologia de la Universitat Rovira i Virgili

Recentment han estat presentats als mitjans de comunicació els resultats de l'Enquesta de Condicions de Vida de la Població de Tarragona (ECVPT), una iniciativa de Càritas Interparroquial de Tarragona i que ha comptat amb el patrocini de la Diputació de Tarragona, de l'Ajuntament de Tarragona i de la Universitat Rovira i Virgili.

Es tracta d'una enquesta realitzada a 931 llars de la ciutat i que recull molta informació sobre temes tan diversos com l'estructura de les llars, l'opinió sobre el barri on viuen, la utilització de l'idioma habitual a la família, les estratègies de les famílies per arribar a final de mes, etc. L'enquesta també va incloure indicadors que han permet conèixer amb major profunditat la realitat de la pobresa en la nostra ciutat.

Veiem, doncs, algunes característiques d'aquesta problemàtica com és la manca de recursos per poder viure dignament.

En sentit més general, l'Informe Foessa presentat al novembre del 2008 posava de manifest que la pobresa és una realitat que persisteix malgrat el notable dinamisme econòmic dels darrers deu anys. No s'ha produït en termes generals una reducció de la pobresa probablement perquè no s'han produït tampoc millores distributives notables. Aquest fet qüestionaria la idea que fins ara teníem de que a majors taxes de creixement, es produïa un major benestar i, en conseqüència, una major reducció de la pobresa. A més a més, hem sabut també que l'ocupació, el fet de tenir un treball, ja no és garantia de la millora del benestar: un 10% dels ocupats espanyols es troben en una situació de pobresa. Aquesta realitat preocupant té a veure, entre d'altres, amb el descens de la despesa social en termes relatius, que és ara inferior al pes que tenia al començament dels anys noranta. És a dir, la

intensitat protectora és inferior a la de fa dues dècades.

Les dades de l'ECVPT per a la ciutat de Tarragona són reveladores. La taxa de pobresa econòmica de les llars és del 20%, és a dir una de cada cinc llars tarragonines es trobaria en aquesta situació. En termes de persones, un 19,8% d'individus serien també considerats pobres estadísticament parlant.

Aquestes xifres són molt aproximades a les que s'han obtingut en altres estudis i per a altres realitats territorials. Per exemple, la taxa de pobresa per al conjunt de Catalunya l'any 2006 era del 19% i per al conjunt d'Espanya, l'any 2006, era del 19,9%.

Pel que fa a la nostra ciutat, en una dècada han augmentat les llars pobres de 3 punts percentuals aproximadament. És a dir, tenim més persones pobres entre nosaltres que fa deu anys.

D'una altra banda, l'enquesta posa de manifest la desigualtat social que configura una realitat dual en

un doble sentit. D'una banda, la presència de les majors taxes de pobresa es concentren en algunes zones dels barris de Ponent, com per exemple Icomar, La Floresta, Riu clar, Camp Clar o Torreforta. En alguns casos, amb taxes que s'aproximen al 50%, és a dir una de cada dos llars presenta una situació crítica. Contràriament a aquesta realitat, els barris de Llevant i algunes zones del que s'anomena nucli urbà, presenten les situacions més favorables econòmicament parlant. Per tant, es pot dibuixar perfectament una cartografia social de la pobresa en la nostra ciutat, amb una línia divisòria entre Ponent i Llevant.

D'una altra banda, hi ha una dua-

La veu de Càritas

litzaci de la desigualtat en el sentit en que el 20% de la poblaci m s pobre concentren el 6,9% dels ingressos totals acumulats, mentre que el 20% de la poblaci m s rica, acaparen el 39,1% dels ingressos totals acumulats. Aquestes dades presenten una fractura social considerable. En definitiva i respecte ara 10 anys, a Tarragona tenim m s poblaci empobrida i la poblaci m s rica obt m s ingressos proporcionalment parlant.

Quins són els rostres de la pobresa?

L ECVPT identifica quatre grans espais socials on hi ha m s probabilitat de trobar persones pobres. S n els seg ents:

1. Hi ha un nucli important de pobresa entre la gent gran i, sobretot, entre dones grans v dues que depenen de pensions molt escasses. Una mica m s del 50%

de dones v dues, jubilades i que viuen soles s n pobres, s a dir, obtenen uns ingressos anuals per sota dels 7.560 anuals. Tamb es pot constatar que una de cada deu llars pobres, est constitu da per una dona sola. Comparativament amb la d cada dels anys 80, a Espanya hi ha ara m s pobres entre la gent gran que abans.

2. El segon espai de pobresa s un espai emergent, nou si es vol dir d aquesta manera. El protagonitzen la gent jove, amb dos perfils que destaquen: d una banda, els nois o noies que viuen sols, i d altra els joves que amb els seus ingressos mantenen les seves fam lles d origen, fonamentalment els seus pares i germans. Tots aquests joves tenen una caracter stica comuna: la inestabilitat en el mercat de treball i el tipus d ocupacions que realitzen poc qualificades. Una de cada cinc llars pobres de Tarragona est encap alada per una persona d entre 16 i 29 anys.

3. Un tercer espai on m s probabilitat de presentar situacions de pobresa s el de les llars derivades de les ruptures familiars, b sica ment per separacions i divorcis.

Una de cada quatre llars on la persona de refer ncia est separada o divorciada s n pobres, i representen m s d una desena part de les llars pobres de la ciutat. La situaci s especialment greu que surten d aquest proc s: gaireb quatre de cada deu dones separades o divorciades que s n la persona de refer ncia de la seva llar estan en situaci de pobresa.

4. Per ltim, ens trobem amb un perfil de llars formades pel persones immigrades. Pr cticament una de cada deu llars tarragonines est encap alada per una persona nascuda fora d Espanya; entre aquestes, m s d una tercera part s n pobres, per la qual cosa una de cada cinc llars pobres de la ciutat t aquesta composici .

Ens trobem davant d una situaci problem tica que s anir agreujant a mesura que la crisi econ mica toqui fons. El repte que hem d assumir entre tots plegats s el de construir una societat de futur en la que les desigualtats socials es vegin redu des per la intervenci de les institucions i el protagonisme de les entitats del tercer sector, com ara les entitats vinculades a l'Esgl sia. □

BUTLLETA DE COL·LABORACIÓ

per lliurar a CÀRITAS DIOCESANA DE TARRAGONA
Pla de Palau, 2 - 43003 Tarragona

Nom i cognoms _____

DNI o CIF _____

Adreça _____

Telèfon _____ Codi postal _____

Població _____

Import de l'aportaci: _____ euros

Per a activitats generals de Càritas

Altres: _____

Domiciliaci bancària

Efectiu, xec o transferència bancària al compte:
2073-0010-17-0110434486 de Caixa Tarragona

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Senyors, els prego que vulguin lliurar, amb càrrec al meu compte/llibreta, els rebuts presentats per CÀRITAS en concepte d'aportaci mensual trimestral semestral anual.

entitat agència D.C. n. compte o llibreta

Titular compte _____

Banc o caixa _____

Adreça oficina _____

Codi postal _____ Població _____

Interessa poder desgravar fiscalment No interessa poder desgravar

Data: _____ Signatura: _____

